

ἐπιτηδειότης καὶ Εύρωπαιοι δοκιμάσαντες τοῦτο ἀπέτυχον.

Εὐεργεστικὸς ὡς καὶ δικοφοῖνεξ εἶναι καὶ διπάνδανος, φυτὸν, τὸ δποῖον παρέχει τοῖς Νικοθερίοις τὸν ἄρτον. Τὸ δένδρον τοῦτο, τὸ δποῖον ἐν μεγίστῃ ἀρθονίᾳ φύεται εἰς τὰς Νικοθερίας νήσους, ἔχει δὲ διαίτερον καὶ πρωτότυπον τὸ σχῆμα.

Ἐπὶ βάσεως ἐνχερίων φίζων, αἵτινες φαίνονται μακρόθεν ὡς σύμπλεγμα μεγάλων παστάλων, ἐπικάθηται λεπτὸς κορμὸς, δοτις εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτοῦ φέρει ἀλλόκοτον σύμπλεγμα κλάδων μετὰ μακρῶν λεπιδομέρφων φύλλων καὶ ἐπιμήκων καρπῶν.

Ἄξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν οἰκιῶν των εἴναι αἱ οἰκίαι αὐταὶ, ὡς αἱ κατοικίαι τῶν προϊστορικῶν ἀνθρώπων, ἐκτισμέναι ἐπὶ παστάλων παρὰ τὴν θάλασσαν, τὸ μὲν ὅπως μὴ δῶσιν ἐκτεθειμέναι εἰς τοὺς κινδύνους τῶν πλημμυροῦντων χυμάτων, τὸ δὲ δπως ἀποφεύγωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ μιάσματα τοῦ ἐδάφους, τὰ γεννῶντα τοὺς πυρετούς. Περὶ προφυλάξεως ἀπὸ ἄγριων θηρίων δὲν σκέπτονται, διότι αἱ νῆσοι τῶν εἴναι ἐντελῶς ἀπηλλαγμέναι τούτων. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πυρετῶν ἔχεισαν καὶ οἱ Εύρωπαιοι τὰς οἰκίας των ἐπὶ παστάλων κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἐγχωρίων.

Αἱ καλύβαι τῶν ἐγχωρίων εἴναι δὲ ἐπὶ τὸ πλείστον στρογγύλαι, καὶ κείνται δέκα περίπου πόδας ὑπεράκω τοῦ ἐδάφους. Ἀπέναντι τῆς εἰσόδου εἰς τὸ βάθος κείται ἡ ἐστία, ἥτις ὅμως δὲν ἔχει καπνοδόχον· διὸ καὶ δλαι αἱ καλύβαι εἴναι ἐσωτερικῶς μελαναὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ. Ἀνωθεν τῆς ἐστίας κρέμανται οἱ ἐκ τοῦ καρποῦ τοῦ πανδάνου ζυμωμένοι ἄρτοι πρὸς ξήρανσιν, ὡς καὶ τὰ ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῶν κοκοφοινίκων ἀγγεῖα ἀριστερῆς εὑρίσκεται τὸ εἰκονοστάσιον, ὅπως τὸ περιεγράψκμεν ἀνωτέρω, δεξιὲς δὲ μία ἡ περισσότεροι ξύλιναι μορφαῖ. Δρόκτα, μάχαιρι καὶ τὰ οἰκιακὰ σκεύη εἴναι ἀνηρτημένα πλησίον τῆς εἰσόδου. Ἐξαρέσει τοῦ καπνοῦ τάξις καὶ καθαριότης ἀρκετὴ ἐπικρατεῖ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν μικρῶν τούτων οἰκίσκων. Κάτωθεν τῆς θολωτῆς στέγης ὑπάρχει εἰδος ἀποθήκης (σοφίτας), ἔνθα ἐναποτίθενται τὰ τρόφιμα.

Τὰ χωρία δὲν εἴναι μεγάλα· μόλις μετροῦσι 46 καλύβας. Τὰ μέρη τῆς παραλίας, τὰ δποῖα ἔνεκτα τῶν ὑφάλων εἴναι ἐπικίνδυνα διὰ τὰς λέμβους, σημειοῦνται δὲ ὑψηλῶν ίστων ἐμπεπηγμένων ἐντὸς τῆς θαλάσσης.

Αἱ λέμβοι τῶν Νικοθερίων εἴναι κορμοὶ δένδρων ἐσκαμμένοι διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ πελέκεως· τὸ μῆκος αὐτῶν εἴναι πλέον τῶν 20 ποδῶν· τὸ δὲ πλάτος των οὐδέποτε μεγαλείτερον τῶν δύο ποδῶν. Τὰ κωπία εἴναι μικρά καὶ κομψότατα εἰργασμένα. Αἱ λέμβοι αὗται εἴναι τό-

σον ἐλαφροί, ὡστε συγχάκις μετακομίζονται διὰ ἔηρᾶς ὑπὸ δύω μόνον ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς νήσου εἰς τὸ ἄλλο. Ἐν καιρῷ τῆς ἀμπωτίδος τὰ ὄδατα ἀποσύρονται τόσον πολὺ, ὡστε εύρωπαικὴ λέμβος μόλις εἰς 500 βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς παραλίας φθάνει· αἱ ἀβαθεῖς τῶν ἐγχωρίων λέμβοι φθάνουσιν ἀπροσκόπτως μέχρι τῆς παραλίας.

Ἡ ἐνδυμασία τῶν Νικοθερίων εἴναι ἀτελεστάτη. Κάλυμμα περὶ τὴν δσφὺν εἴναι τὸ μόνον σχεδὸν ἐνδυμά των. Τῶν γυναικῶν τὸ κάλυμμα εἴναι πλατύτερον τοῦ τῶν ἀνδρῶν. Ἀγαπῶσιν ὅμως εἰς ὑπερβολὴν τὴν εύρωπαικὴν ἐνδυμασίαν, καὶ πολλάκις ἔνεκα τῆς μανίας των ταύτης συνέβησαν κωμικώταται σκηναὶ, ἡμία ἡγγέλλεστο ἡ ἐμφάνισις Εύρωπαιῶν· δὲ μὲν ἐξηρχετο γυμνὸς φορῶν μόνον ὑψηλὸν εύρωπαικὸν πῖλον, δὲ μόνον φράκον, ἄλλος πάλιν μὲ μόνας περικνημίδας· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ γυναικες φοροῦσαι δλαις εύρωπαικὴν ἐνδυμασίαν.

Οἱ βίοι τῶν ἐγχωρίων εἴναι συνήθως βραχύς. Ὄταν ἀποθάνῃ ἀνήρ, θάπτεται πλησίον τοῦ χωρίου, ἐπὶ δὲ τοῦ τάφου συντρίβονται παρὰ τῶν συγγενῶν τὰ δόρατα καὶ τὰ οἰκιακὰ σκεύη τοῦ ἀποθανόντος, καὶ τὰ συντρίμματα συσσωρεύονται· ἐπὶ τοῦ τάφου, ἐπὶ τοῦ δποίου ἐμπήγνυται πάσσαλος, ἔνθα ἀναρτῶνται ράκη ἐκ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ ἀποθειώσαντος. Τρεῖς μῆνας δὲ μετὰ τὸν θάνατον ἐκθάπτεται τὸ σῶμα, καὶ ἡ πλησιεστέρα τῶν συγγενῶν γυναικῶν αὐτοῦ πίπτει θρηνοῦσα καὶ κλαίουσα ἐπὶ τοῦ πτώματος καὶ τίλλει τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της. Μεθ' δὲ θάπτεται ἐκ δευτέρου δὲ νεκρός. Τὸ πένθος διαρκεῖ ἐπὶ δύο μῆνας, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μήτε τραγούδια, μήτε χοροὶ ἐπιτρέπονται ἐν τῷ χωρίῳ· οὐδεὶς χοῖρος σφάζεται· καὶ οἱ πλησιεστεροὶ συγγενεῖς φυλάττουσιν ἐντελῆ ἀποχὴν καὶ βουμίου καὶ τοῦ καπνοῦ αὐτοῦ, διὸ καὶ ἀνδρες καὶ γυναικες καθ' ὑπερβολὴν καπνίζουσι.

Μεταξὺ τῶν τοσούτων προτερημάτων τῶν ἀποκέντρων τούτων νησιδίων ὑπάρχει ἐν φοερὸν κακὸν, οἱ πυρετοί. Τὸ μίασμα τοῦτο ἀναπτύσσεται ἐκ τῶν μεγάλων ἔλαιων τῶν παρὰ τὴν παραλίαν. Οὐδεὶς σχεδὸν ἀποφεύγει τὸ μίασμα καὶ πρὸ πάντων προσβάλλονται οἱ ζένοι. Καὶ αὐτὸς οἱ χοῖροι καὶ οἱ κύνες προσβάλλονται ὑπὸ τῶν πυρετῶν τούτων. Ἐκ τῶν 250 καταδίκων κατάκεινται συνήθως 50 πυρέσσοντες.

Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἐπροσπάθησε μετὰ πολλῆς ἐπιμονῆς γὰρ καταστρέψη τὰς ἐν ταῖς νήσοις ταύταις ἐστίας τοῦ μιάσματος, δπως κατώρθωσε τοῦτο ἐν Σιγγκαπόρῃ, ἐν Πενάγγῃ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐνταῦθα ὅμως ἀνευ ἀποτελέσματος· διὸ καὶ ἐσχάτως ἀπεφάσισε νὰ καταργήσῃ πάλιν τὰς φυλακὰς ἐν ταῖς Νικοθερίαις νήσοις, καὶ ν' ἀφήσῃ ἐν αὐταῖς μόνον μικρὸν στρατιωτικὸν

“Η Ἐπανάστασις τοῦ Φεβρουαρίου ἐν τῇ Γαλλίᾳ, κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς Συνελεύσεως, ἐπήνεγκε ζημίαν τῇ χώρᾳ ἐκ 10 δισεκατομμυρίων φράγκων. Κατὰ τὸ ἔτος 1848 ἔτους 11,000 μικρεμπόρων ἐπέτριψεν. Τὸ μεταλλικὸν ἐναποταμίευμα τῆς Τροχέζης ἀπὸ 226 ἐκατομμυρίων περιώδησθη εἰς 49 ἐκατομμύρια μόνον.

“Ωστε λαμβάνοντες ὥπ’ ὅψιν τὰ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἔτους γενόμενα ἐν τῇ Γαλλίᾳ, συγκρίνοντες δὲ ταῦτα πρὸς ὅσα συνέβησαν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870-1871 ἔτους, εὑρίσκομεν, ὅτι κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἡ Γαλλία ὑπέστη γενικῶς δυστυχίας μεγαλειτέρας. Διότι ἐν 1848 ἔτει κίνησεν καὶ τὰ συμφέροντα τῶν Ἰδιωτῶν εἰχον παραλύσεις ὡς ἐκ τοῦ γενικοῦ φόβου, ἐνῷ κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870-1871 αἱ ὑποθέσεις καὶ τὰ συμφέροντα ἐκείνων ἔβασιζον σχέδιον ὡς συνήθως.

“Ἡ Γαλλία ἐπλήρωσεν εἰς τὴν Γερμανίαν λόγῳ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῷ τελευταίῳ πολέμῳ ὃ δισεκατομμύρια φράγκων, ποσὸν ὅπερ οὐδενὸς λαοῦ ἡ ἴστορία ἀναφέρει ὡς πληρωθὲν ἐκ τοιαύτης αἰτίας.¹ Καὶ ὅμως τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον δὲν συντεράχθη ἐκ τῆς τοιαύτης καταβολῆς, ἐνῷ ἡ Γερμανία, ἡ τὰ ὃ ταῦτα δισεκατομμύρια παραλαβοῦσα, ὑπέστη κρίσιν νομισματικὴν δεινοτάτην. Αἴτια τούτου εἶναι δὲ πλούτος τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ περὶ τοῦ πλούτου δὲ τούτου τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ πρὸ ἡμίσεως περίπου αἰῶνος διάσημος Ἀγγλος Ροθέρτος Πήλη ἔλεγεν: «Ἐὰν ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ ἐπὶ δέκα ἀνθρώπων κερδίζοντων, πέντε ἐναποταμιεύωσιν, ἐν τῇ Γαλλίᾳ δύος ἐπὶ δέκα ἐναποταμιεύουσιν οἱ ἐννέα.»

Ποιὸν λοιπὸν εἶναι νῦν τὸ ἡμέτερον συμπέρασμα; “Οτι, ἐὰν δὲ ἀναγνώστης προσθέσῃ τὰ ποσὰ τὰ δαπανηθέντα ὡς ἐκ τῶν πολέμων ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, θέλει εὔρει, ὅτι κατεδαπανήθησαν ἀπειράριθμα δισεκατομμύρια φράγκων οὐχὶ ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς προσδού τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ τούναντίον πρὸς καταστροφὴν, δυστυχίαν καὶ ὅλεθρον αὐτῆς. Διὰ τοσούτων χρημάτων, εἰς τὰ ὅποια δὲν συνυπολογίζεται ἡ ζωὴ τοσούτων ἀνθρώπων θυσιασθέντων, ἡ καταστροφὴ τοσούτων ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης καὶ πολυτίμων πραγμάτων ἐξαφανισθέντων, διὰ πάντων τούτων πόσα ἥδυνατο ἡ ἀνθρωπότης νὰ κατοιδῷσῃ! Διὰ τοῦτο δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐὰν οἱ λαοὶ δικαιῶνται νὰ μεμψιμοιρᾶσι, πρέπει νὰ μέμφωνται τοὺς κυβερνῶντας καὶ πολὺ περισσότερον τὴν παγουργίαν καὶ τὴν ὑπερφροσύνην τῶν συμβουλευόντων τοὺς κυβερνῶντας.

N.

1. Τὴν εἰκολίαν, μεθ’ ἧς ἡ Γαλλία ἐξεπλήρωσε τὰς ἐπιχειστάτας οἰκονομικὰς αἰτής διπορεύσεις ἀποκαλεῖ ὁ γνωστὸς γάλλος οἰκονομολόγος Βολδέστη, ἐν τινὶ πραγματείᾳ αὐτοῦ, “Φρίαμδον τῆς διομηχανίας, τῆς φειδοῦς καὶ ὄγιοῦς χρηματολογικοῦ συστήματος.”

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

τῶν πολυτέμων μετάλλων ίδιως μετὰ τὴν ἀνακάλυψην τῆς Ἀμερικῆς.

Κατὰ τὸ ἔτος 1820 ἀνεκαλύφθη εἰς τὸ Περού τὸ περιφημότερον τῶν ἐν Ἀμερικῇ μεταλλείων, δινομασθὲν Ποτόκι. Ὅπολογίζουσιν, διτὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης ἐξήχθησαν ἕκτοτε μέχρι σήμερον περὶ τὰ ἐπτὰ δισεκατομμύρια φράγκων εἰς ἄργυρον. Ὁλίγον πρότερον εἶχον ἀρχίσει κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἤτοι περὶ τὰ 1558, αἱ ἐργασίαι εἰς τὸ τμῆμα τοῦ Μεξικοῦ Ζακατέκος καὶ εἰς τὴν περίφημον ἀρτηρίαν τοῦ Γουαναξουάτου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος ἐθεωρήθη ὑπερτεροῦν ὅλα τ’ ἄλλα, ἀροῦ περιέχη τὴν Βαλεντιανήν, παράγουσαν καὶ ἀριστὰ μεγάλην ποσότητα χρυσοῦ ἀπὸ τοῦ 1760 καὶ ἐντεῦθεν.

Ἐκ τῶν μερῶν τούτων ἐξακολουθεῖ ἄφθονος καὶ ἀδιάλειπτος ἡ ῥὸν τῶν πολυτίμων μετάλλων εἰς τὴν παγκόσμιον κυκλοφορίαν των μέχρι τέλους τῆς παρελθούσης ἐκαπονταστηρίδος. Ἄλλη ἡ μεγάλη ἐπανάστασις καὶ αἱ πολιτικαὶ ἀνωμαλίαι, ἀς ἐπρόξενησεν εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ Γαλλία περὶ τὰ τέλη τῆς ἐκαπονταστηρίδος ταύτης, ἀντίχησαν μετ’ ἀποτελεσμάτων καὶ εἰς τοὺς ἀντίοδας ἡμῶν ἐν Ἀμερικῇ. Ἡ εἰσβολὴ τῶν στρατιῶν τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος εἰς τὴν Ι-σπανίαν παρέλυσε τὴν μεταλλουργίαν ἐν ταῖς ἀποικίαις αὐτῆς¹. ὅτε δὲ ἤχησεν ἡ φωνὴ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ριοθράσου μέχρι τῆς Γῆς τοῦ Πυρός, ἐγκατελείφθη ἡ ἐξόρυξις καὶ αὐτῶν τῶν πλουσιωτάτων πηγῶν τῆς Βαλεντιανῆς καὶ τοῦ Γουαναξουάτου.

Μετὰ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ἀνεμοζάλην, καθ’ ἦν δὲ τήτησιος τόκος διὰ τοὺς μεταλλουργοὺς ἐν Ἀμερικῇ ἐφθασεν εἰς 100-120 τοὺς $\frac{1}{2}$, ἐπῆλθον δαψιλότεροι οἱ καρποὶ τῆς γαληνῆς ἀπὸ τοῦ 1825, ὑπερβάσης τῆς ἐτησίας παραγωγῆς τὰ 200 ἐκατομμ. φράγκων, ἤτοι περὶ τὰς 700, 000 κιλόγραμμα ἀργύρου καὶ τὰς 15,000 κιλόγραμμα χρυσοῦ.

Εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον εὑρίσκομένης τῆς παραγωγῆς τῶν πολυτίμων μετάλλων ἐν Ἀμερικῇ ἐπῆλθεν ἡ ἀνακάλυψη τῶν μεταλλείων τῆς Καλιφορνίας περὶ τὰ μέσα τοῦ παρόντος αἰῶνος, ταράχας αἱ ζηδὸν τὰς μέχρι τότε μεταλλικὰ σχέσεις τοῦ κόσμου. Τὸ μέταλλον εὑρίσκετο σχετικῶς ἄφθονον ἐπὶ τῶν προσγάσσεων τῶν ποταμῶν, ἐπὶ τῆς ὁψεως τῶν ὀρέων μετὰ τὰς βροχὰς, καὶ παντοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἢ τὸ πολὺ μέχρι τινῶν ποδῶν βάθους. Οἱ ἀναζητηταὶ ἐργατικοὶ περιωρίζοντο τὸ κατ’ ἀρχὰς νὰ ἀνακινῶσι τὴν γῆν δι’ αἰχμηρᾶς ράθδου καὶ νὰ συλλέγωσι τὰ δρατὰ τεμάχια· εὑρίσκοντο σπανιώτερον καὶ τεμάχια ζυγίζοντα λίτρας τινάς. Οὕτως ἐκφράζονται οἱ πρῶτοι περιηγηταί. Ὁλίγους δὲ μῆνας μετά τὴν ἀνακάλυψην ταύτην ἐπέτυχον